

C-632/22. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2022. október 10.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Tribunal Supremo (Spanyolország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2022. október 7.

Fellebbező:

AB Volvo

Ellenérdekű fél:

Transsaqui S.L.

Az alapeljárás tárgya

Ítélet felülvizsgálata – „Csalárd magatartás” – Tehergépjármű-kartell – A versenyjog megsértése miatti kártérítési kereset – Egy másik tagállamban székhellyel rendelkező alperes – Az eljárási iratoknak az alperes részére a felperessel azonos tagállamban lévő leányvállalata székhelyén történő kézbesítése – Gazdasági egység

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

Értelmezésre irányuló előzetes döntéshozatal iránti kérelem – EUMSZ 267. cikk – Az Európai Unió Alapjogi Chartája, 47. és 53. cikk – A hatékony jogorvoslathoz való jog – EUMSZ 101. cikk

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1) A tehergépjármű-kartellel kapcsolatos jogviták jelen határozatban ismertetett körülményei között értelmezhető-e úgy az Európai Unió Alapjogi Chartájának az

Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikkével összefüggésben értelmezett 47. cikke, hogy az eljárási iratoknak azon anyavállalat részére történő kézbesítése, amely ellen versenykorlátozó magatartás miatti kártérítési keresetet indítottak, szabályszerűen teljesítettnek tekintendő, ha az említett kézbesítést az eljárás helye szerinti tagállamban székhellyel rendelkező leányvállalat székhelyén teljesítették (vagy kísérelték meg), a másik tagállamban székhellyel rendelkező anyavállalat pedig nem vett részt az eljárásban, és azt távollétében folytatták le?

2) Ha az előző kérdésre igenlő választ kell adni, összeegyeztethető-e a Charta 47. cikkének ez az értelmezése a Charta 53. cikkével, tekintettel a Tribunal Constitucional (alkotmánybíróság, Spanyolország) tehergépjármű-kartellel kapcsolatos jogvitákban az eljárási iratoknak egy másik tagállamban székhellyel rendelkező anyavállalatok részére történő kézbesítésére vonatkozó ítélkezési gyakorlatára?

Az uniós jog hivatkozott rendelkezései és ítélkezési gyakorlata

Az Európai Unió Alapjogi Chartája

47. cikk: „Mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz.

Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja. Mindenkinek biztosítani kell a lehetőséget tanácsadás, védelem és képviselő igénybevételéhez.”

52. cikk (3) bekezdés: „Amennyiben e Charta olyan jogokat tartalmaz, amelyek megfelelnek az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményben biztosított jogoknak, akkor e jogok tartalmát és terjedelmét azonosnak kell tekinteni azokéval, amelyek az említett egyezményben szerepelnek. Ez a rendelkezés nem akadályozza meg azt, hogy az Unió joga kiterjedtebb védelmet nyújtson.”

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés, 101. cikk

A tagállamok és az Európai Unió versenyjogi rendelkezéseinek megsértésén alapuló, nemzeti jog szerinti kártérítési keresetekre irányadó egyes szabályokról szóló, 2014. november 26-i 2014/104/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 17. cikk (1) bekezdése

A tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről („iratkezelés”), és az 1348/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. november 13-i 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet

5. cikk. Az iratok fordítása.

„(1) Az áttevő intézmény, amelyhez a kérelmező az irat továbbítása érdekében fordult, tájékoztatja a kérelmezőt arról, hogy a címzett megtagadhatja az irat átvételét, ha az nem a 8. cikkben előírt nyelvek valamelyikén került kiállításra.

(2) Az irat továbbítását megelőzően felmerülő fordítási költségek a kérelmezőt terhelik; ez nem érinti a bíróságnak vagy az illetékes hatóságnak az ilyen költségek viselésére vonatkozó esetleges későbbi határozatát.”

A tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről (iratkézbesítés) szóló, 2020. november 25-i (EU) 2020/1784 európai parlamenti és tanácsi rendelet, 9. cikk

A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 45. cikk (1) bekezdésének b) pontja

Az Európai Unió Bíróságának 2021. október 6-i ítélete (C-882/19, EU:C:2021:800), 33–37., 39., 41., 43., 51. és 52. pont

Az Európai Unió Bíróságának 2017. március 2-i ítélete (C-354/15, EU:C:2017:157), 72. pont

Az Európai Unió Bíróságának 2015. szeptember 16-i ítélete (C-519/13, EU:C:2015:603), 24., 30–33. és 43. pont

Az Európai Unió Bíróságának 2008. május 8-i ítélete (C-14/07, EU:C:2008:264), 64., 76. és 78. pont

Az Európai Unió Bíróságának 2013. február 26-i ítélete (C-399/11, EU:C:2013:107), 55. és azt követő pontok

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának 1997. március 19-i Hornsby kontra Görögország ítélete (CE:ECHR:1997:0319JUD001835791), 40. és 41. §, valamint 2002. február 26-i Del Sol kontra Franciaország ítélete (CE:ECHR:2002:0226JUD004680099), 21. §

A nemzeti jog hivatkozott rendelkezései és ítélkezési gyakorlata

A spanyol alkotmány

24. cikk

„1. Mindenkinek joga van a bírák és bíróságok előtti hatékony jogorvoslathoz a jogai és törvényes érdekei gyakorlása során, anélkül hogy a védelemhez való joga bármikor is sérülne.

2. Mindenkinek joga van továbbá a törvényben előre meghatározott rendes bírósághoz, a védelemhez és az ügyvédi segítség igénybevételéhez, a vele szemben felhozott vádról történő tájékoztatáshoz, az indokolatlan késedelem nélküli és minden garanciával biztosított nyilvános eljáráshoz, a védelméhez szükséges bizonyítási eszközök alkalmazásához, az önvádra kötelezés tilalmához, a vallomástétel megtagadásához és az ártatlanság vélelméhez.”

A 2000. január 7-i Ley 1/2000, de Enjuiciamiento Civil (a polgári perrendtartásról szóló 1/2000. sz. törvény)

155. cikk: „Az eljárásban még részt nem vevő vagy jogi képviselő által nem képviselt felekkel való kapcsolattartás. Kézbesítési cím.”

„1. Ha a felek jogi képviselő nélkül járnak el, vagy az eljárást megindító irat alperes részére történő kézbesítése vagy az alperes idézése esetén a kapcsolattartás a peres felek kézbesítési címén történő értesítéssel valósul meg.

[...]

3. Kapcsolattartás céljából kézbesítési címként a népességnyilvántartásban szereplő vagy más célból hivatalosan nyilvántartott lakóhely vagy székhely, vállalkozások vagy más szervezetek, illetve a kötelező kamarai tagsághoz kötött szakmát gyakorló személyek esetén a hivatalos cégjegyzékben vagy a szakmai kamarák kiadványaiban szereplő lakóhely vagy székhely jelölhető meg. E célból kézbesítési címként a szakmai vagy nem alkalmi jellegű munkatevékenység gyakorlásának helye is megjelölhető.

[...]

A jogi személy ellen benyújtott kereset esetén kézbesítési címként a gazdasági társaság igazgatójaként, ügyvezetőjeként vagy meghatalmazott képviselőjeként, illetve a hivatalos cégjegyzékben szereplő bármely szervezet igazgatóságának elnökeként, tagjaként vagy ügyvezetőjeként feltüntetett személy lakóhelye is megjelölhető; az 510. cikk 1. bekezdésének 4. pontja és a 394. cikk 2. bekezdése.”

Az 510. cikk 1. bekezdésének 4. pontja:

„A jogerős ítélet felülvizsgálható:

4. Ha annak meghozatalára vesztegetés, erőszak vagy csalárd magatartás révén jogsértően került sor.”

A 2007. július 3-i Ley 15/2007 de Defensa de la Competencia (a verseny védelméről szóló 15/2007. sz. törvény), 71. és 72. cikk. Ezek a cikkek lényegében a 2014/104 irányelvnek a versenyjog megsértése miatti felelősségre és a károsultak kártérítéshez való jogára vonatkozó 2. és 3. cikkét ültetik át.

A tényállás és az alapeljárás rövid bemutatása

- 1 2018. július 12-én a TRANSSAQUI, S.L. társaság (a továbbiakban: TRANSSAQUI) keresetet nyújtott be a Juzgado de lo Mercantil núm. 1 de Valencia (valenciai 1. számú kereskedelmi bíróság, Spanyolország) előtt a svéd AB VOLVO társaság ellen, amelyben kártérítést követelt két jármű 2008-ban – az Európai Bizottság által indított jogsértési eljárás során megállapított tehergépjármű-kartell keretében – történő vásárlásakor felszámított felárból eredő kára miatt.
- 2 Keresete jogalapjaként a TRANSSAQUI a verseny védelméről szóló spanyol törvény (15/2007. sz. törvény) 72. és 76. cikkére, az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikke szerinti eljárással kapcsolatban (AT.39824 – Tehergépjárművek ügy) 2016. július 19-én hozott bizottsági határozatra – amelyben többek között az AB VOLVO társasággal szemben a versenyjog megsértése miatt bírságot szabtak ki –, valamint a 2014/104/EU irányelvre hivatkozott. A követelés összege 24 420,69 euró volt, ami az említett felár értéke.
- 3 Jóllehet az AB VOLVO székhelye Svédországban (405 08 Göteborg) található, a felperes a keresettel szembeni ellenkérelem benyújtására felhívó eljárési iratok alperes részére történő kézbesítése céljából annak spanyolországi leányvállalata, a VOLVO GROUP ESPAÑA, S.A.U. (egyszemélyes nyilvánosan működő részvénytársaság) székhelyét jelölte meg, amely a calle Basauri, 7–9, Madrid (Spanyolország) cím alatt található.
- 4 A kereset elfogadhatónak nyilvánítását követően a Juzgado de lo Mercantil de Valencia (valenciai kereskedelmi bíróság) a keresetlevél és az ahhoz kapcsolódóan benyújtott iratok egy példányát ajánlott levélpostai küldeményként megküldte a VOLVO GROUP ESPAÑA, S.A.U. calle Basauri, 7–9. alatti madridi székhelyére. A postai küldemény átvételét azonban egy, az AB VOLVO svédországi címét tartalmazó, kézzel írott feljegyzéssel megtagadták, amire tekintettel a Juzgado de lo Mercantil de Valencia (valenciai kereskedelmi bíróság) szóbeli meghallgatást biztosított a TRANSSAQUI számára, hogy az ezzel kapcsolatban általa megfelelőnek tartott érveket előadja. Ez utóbbi azzal érvelt, hogy a VOLVO GROUP ESPAÑA, S.A.U. magatartása – amely az AB VOLVO ellen benyújtott keresettel szembeni ellenkérelem benyújtására felhívó eljárési iratok átvételének megtagadásában állt – pusztán az eljárás késleltetésére irányuló, rosszhiszemű magatartás, tekintettel arra, hogy az utóbbi 100%-os tőkerészesedéssel rendelkezett az előbbiben, így a két vállalkozás a versenyjog értelmében vett ugyanazon vállalkozásnak minősül. A Juzgado de lo Mercantil de Valencia (valenciai kereskedelmi bíróság) 2019. május 22-i határozatával elrendelte, hogy az alperes AB VOLVO számára az eljárást megindító iratokat a „gazdasági egység elve” alapján a leányvállalatának, a VOLVO GROUP ESPAÑA, S.A.U.-nak a székhelyére kézbesítsék.
- 5 A madridi bíróságokon keresztül 2019. szeptember 5-én a fenti címen megkísérelték a kézbesítést, de egy ügyvéd, aki magát a „VOLVO GROUP

ESPAÑA, S.A.U. jogi képviselőjeként” azonosította, azt megtagadta, és azzal érvelt, hogy a kézbesítést az AB VOLVO svédországi székhelyén kell teljesíteni. A madridi bíróságok által 2019. október 30-án a madridi leányvállalatnak ugyanazon a címen (calle Basauri, 7–9) megkísérelt második kézbesítés sikeres volt, amikor a küldeményt egy magát jogi tanácsadóként azonosító személy átvette.

- 6 Mivel a Juzgado de lo Mercantil de Valencia (valenciai kereskedelmi bíróság) az eljárást megindító iratok kézbesítését szabályszerűen teljesítettnek ítélte meg, és az alperes AB VOLVO a megjelölt határidőn belül nem vett részt az eljárásban, a bíróság az alperest távol lévő félnek nyilvánította, és az eljárás folytatódott. A vonatkozó határozatot az AB VOLVO részére megkísérelték leányvállalata, a VOLVO GROUP ESPAÑA, S.A.U. székhelyén kézbesíteni, de ez utóbbi azt nem megfelelő címre hivatkozva ismét megtagadta. A Juzgado de lo Mercantil de Valencia (valenciai kereskedelmi bíróság) 2020. február 26-án ítéletet hozott, amelyben helyt adott a TRANSSAQUI keresetének, és kötelezte az AB VOLVO-t 24 420,69 euró összegű kártérítés és a törvényes kamat megfizetésére, valamint a költségek viselésére.
- 7 A Juzgado de lo Mercantil de Valencia (valenciai kereskedelmi bíróság) az AB VOLVO-t a hivatkozott ítéletről a leányvállalat madridi székhelyén (calle Basauri, 7–9) ajánlott levélben értesítette, amelyet az ott tartózkodó és az átvételi elismervényt aláíró személy 2020. március 10-én vett át. Az ítélet jogerőre emelkedését követően a TRANSSAQUI kérelmére költségmegállapításra került sor, amely különösen az ügyvédi költségeket, valamint a keresetlevéllel együtt benyújtott szakértői vélemény díját tartalmazta. A bíróság érvek előterjesztése céljából erről értesítette az AB VOLVO-t az említett madridi címen, az értesítés átvételéről szóló elismervényt pedig aláírták. Tekintettel arra, hogy az alperes a költségeket a megjelölt határidőn belül nem vitatta, a bíróság 8310,64 euró összegben jóváhagyta azokat, és határozatáról az AB VOLVO-t a leányvállalat fent említett madridi székhelyére küldött ajánlott levélben értesítette, amelynek átvételi elismervényét aláírták. A TRANSSAQUI kérelmére megindult az AB VOLVO vagyontárgyaira irányuló fizetési meghagyásos végrehajtási eljárás, és az erről szóló bírósági határozatokról 2021. március 17-én értesítették a VOLVO GROUP ESPAÑA, S.A.U. leányvállalatot a calle Basauri, 7–9 alatt található madridi székhelyén.
- 8 A VOLVO GROUP ESPAÑA, S.A.U. a Juzgado de lo Mercantil de Valenciának (valenciai kereskedelmi bíróság) a bírósági értesítésre tett kísérletekre válaszul küldött egymás utáni beadványaiban kifejtette, hogy miért tagadta meg a – Svédországban székhellyel rendelkező – AB VOLVO-nak címzett eljárási iratok és értesítések átvételét. Különösen azzal érvelt, hogy először is, bár a VOLVO GROUP ESPAÑA, S.A.U., és az AB VOLVO ugyabba a vállalatcsoportba tartoznak, egymástól elkülönülő jogi személyiségük van, továbbá a VOLVO GROUP ESPAÑA, S.A.U. nem rendelkezik az AB VOLVO-ra vonatkozóan igazgatási jogkörrel, és nem jogosult eljárási iratoknak ez utóbbi nevében történő átvételére; másodsor a spanyol eljárási szabályok szerint a kézbesítést az alperes

székhelyén kell teljesíteni, a spanyol bíróságok a tehergépjármű-kartellel kapcsolatos jogviták keretében pedig úgy döntöttek, hogy a vállalkozások közötti kapcsolatok ellenére – a leányvállalat spanyolországi székhelye helyett – az alperes anyavállalat másik tagállamban lévő székhelyén történő kézbesítés a szabályszerű; harmadszor, amennyiben az alperes vállalkozás székhelye az Európai Unió egy másik tagállamában található, a kézbesítést az 1393/2007/EK rendeletnek megfelelően kell teljesíteni; és negyedszer a felperes nem kerülheti meg a kézbesítésre vonatkozó szabályokat az alperes székhelyétől eltérő más címek használatával, mivel ellenkező esetben ez a polgári perrendtartásról szóló törvény 510. cikke 1. bekezdésének 4. pontja értelmében a meghozandó ítéletre vonatkozó felülvizsgálati oknak minősül, vagy az 1215/2012/EU rendelet 45. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében az alperes távollétében hozott olyan ítéletet eredményezhet, amelyet más tagállamban nem kell elismerni.

- 9 2021. június 15-én az AB VOLVO a Juzgado de lo Mercantil de Valencia (valenciai kereskedelmi bíróság) által hozott, az alperest a távollétében a versenyjog megsértése miatt a TRANSSAQUI részére történő kártérítés megfizetésére kötelező jogerős ítélet felülvizsgálata iránti kérelmet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz. Azzal érvelt, hogy kérelmét a felülvizsgálati okról való tudomásszerzéstől számított három hónapos törvényi határidőn belül nyújtotta be, mivel az őt elmarasztaló ítéletről „közvetetten tudomást szerzett” a végrehajtási határozatoknak a leányvállalata spanyolországi székhelyén történő 2021. március 17-i kézbesítésekor.

Az alapeljárásban részt vevő felek főbb érvei

- 10 A felülvizsgálati kérelemben az AB VOLVO a polgári perrendtartásról szóló törvény 510. cikke 1. bekezdésének 4. pontja értelmében vett „csalárd magatartásra” hivatkozik, amely rendelkezés szerint „[a] jogerős ítélet felülvizsgálható [...] [h]a annak meghozatalára [...] csalárd magatartás révén jogsértően került sor”. Ez a magatartás abban állt, hogy a bírósággal nem az AB VOLVO svédországi székhelyét közölték kézbesítés céljából, hanem egy spanyolországi leányvállalat címét, aminek következtében az alperest távollétében elítélték, anélkül hogy az eljárás során védekezhetett volna. Az AB VOLVO továbbá azt állítja, hogy még ha úgy is tekinthető, hogy az eljárási iratoknak az anyavállalat részére a leányvállalat – eljárás helye szerinti tagállamban található – székhelyén történő kézbesítése megfelel az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 47. cikkében foglalt követelményeknek, el kell fogadni, hogy egy tagállam jogrendszere egy alapvető jognak a Chartából eredőnél magasabb szintű védelmét is biztosíthatja. Az AB VOLVO szerint ezért ebben az esetben az anyavállalat eljárásban való részvételére vonatkozó és a keresettel szembeni ellenkérelem benyújtására felhívó eljárási iratok kézbesítésével kapcsolatban tiszteletben kell tartani a bíróság előtti hatékony jogorvoslat spanyol Tribunal Constitucional (alkotmánybíróság) által megállapított – a Chartában meghatározott minimális normánál szigorúbb – védelmi szintjét. A Charta 53. cikke szerint ugyanis „[e] Charta egyetlen rendelkezését sem lehet úgy

értelmezni, mint amely szűkíti vagy hátrányosan érinti azokat az emberi jogokat és alapvető szabadságokat, amelyeket – saját alkalmazási területükön – [...] a tagállamok alkotmányai [...] elismernek”.

- 11 A TRANSSAQUI ezzel szemben azt állítja, hogy az AB VOLVO egy rosszhiszemű eljárási stratégiát követ, amelynek egyetlen célja az eljárás késleltetése a kis- és középvállalkozások által a tehergépjármű-kartellel kapcsolatban benyújtott jelentős számú kereset miatt. A TRANSSAQUI véleménye szerint az alperes anyavállalatot és spanyolországi leányvállalatát a versenyjog szempontjából ugyanazon vállalkozásnak kell tekinteni, még akkor is, ha egymástól elkülönülő jogi személyiséggel rendelkeznek. Ezenkívül megjegyzi, hogy – a bírósági értesítésre korábban, pergazdaságossági szempontból tett kísérletekkel ellentétben – az AB VOLVO elmarasztaló ítéletre vonatkozó értesítése a végrehajtási eljárás során sikeresnek volt tekinthető, noha azt a VOLVO GROUP ESPAÑA, S.A.U. székhelyén teljesítették. A TRANSSAQUI továbbá azt állítja, hogy ha viselnie kellett volna az 1393/2007/EK rendelet által előírt fordítási költségeket, a gazdasági válság által érintett kis közúti áru fuvarozói vállalkozásként nem tudta volna megindítani a tehergépjármű-kartell magatartása miatt őt ért károk megtérítése iránti kártérítési keresetet.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásának rövid bemutatása

- 12 Az Európai Bizottság 2016. július 19-i határozatának (AT.39824 – Tehergépjárművek ügy) közzétételét követően Spanyolországban több ezer kártérítési pert indítottak a járművek tehergépjármű-kartell által érintett vevőinek kérelme alapján. Csak 2021-ben elsőfokon több mint 2000, fellebbezési eljárásban pedig több mint 500 ítéletet hoztak. 2022. július 15-ig a Tribunal Supremo (legfelsőbb bíróság, Spanyolország) 753 ebben az ügyben benyújtott fellebbezést vett nyilvántartásba. A kereseteket szinte minden esetben olyan kis- vagy középvállalkozások indították, amelyek a kartell működésének időszakában nagyon kevés – vagy csak egyetlen – tehergépjárművet vásároltak. Az Európai Bizottság által szankcióval sújtott vállalkozások (anyavállalatok), amelyek közül egyiknek sem Spanyolországban található a székhelye, jelentős spanyol ügyvédi irodákat bíztak meg azzal, hogy a védelmüket ellássák.
- 13 Mivel a legtöbb jogvitában a követelés összege nem túl magas, a keresetlevél és adott esetben az ahhoz csatolt iratok, különösen a szakértői vélemények (egy másik tagállamban székhellyel rendelkező alperesekről lévén szó, az 1393/2007/EK és az (EU) 2020/1784 rendeletek szerinti) lefordításának költségei arányait tekintve igen magasak lehetnek. Éppen az ilyen költségek és a szükséges nemzetközi igazságügyi együttműködéssel járó időbeli késedelem elkerülése érdekében a felperesek az ilyen jogvitákban gyakran kérik a leányvállalat spanyolországi székhelyén történő kézbesítést, még akkor is, ha az Európai Bizottság által szankcionált alperes anyavállalat székhelye egy másik tagállamban található.

- 14 A spanyol bíróságok válasza az eddig indított jogvitákban nem volt egységes. Egyes bíróságok elutasították a leányvállalat spanyolországi székhelyén történő kézbesítés iránti kérelmet, azzal az indokkal, hogy azt az alperes anyavállalat székhelyén kell teljesíteni. Más esetekben a felperes kérelmét elfogadták, és a kézbesítést a leányvállalat spanyolországi székhelyén kísérelték meg, azzal az indokkal, hogy az alperes anyavállalat az ügyvédek keresztül mindenképpen tudomást szerez majd a megindított bírósági eljárásról.
- 15 Az alperes anyavállalatok spanyol leányvállalatai általában megtagadták a székhelyükön történő kézbesítést, arra hivatkozva, hogy bár a versenyjog értelmében ugyanazon vállalkozásnak minősülnek, az anyavállalattól elkülönülő jogi személyiséggel rendelkeznek, és nem jogosultak eljárási iratok átvételére. Az alperes anyavállalatot Spanyolországban más, de ugyanilyen jellegű eljárásokban képviselő ügyvéd útján történő kézbesítésre tett kísérletek szintén sikertelennek bizonyultak.
- 16 Ami az alperes anyavállalatot illeti, ha a jogvitában eljáró bíróság úgy ítélte meg, hogy a leányvállalat spanyolországi székhelyén történő kézbesítés szabályszerű volt, vagy a jogszerűen megkísérelt kézbesítést megtagadták, a jogvita lezárását követően az alperes anyavállalat gyakran elismeri, hogy tudomása volt a távollétében hozott ítéletről, és benyújt az egész eljárás hatályon kívül helyezésére irányuló valamilyen jogorvoslati kérelmet, nevezetesen az ítélet csalárd magatartás miatti felülvizsgálata iránti kérelmet a Tribunal Supremohoz (legfelsőbb bíróság) vagy alkotmányjogi panaszt a Tribunal Constitucionalhoz (alkotmánybíróság).
- 17 A Tribunal Constitucional (alkotmánybíróság) a hozzá benyújtott alkotmányjogi panaszok elbírálása során eddig az anyavállalat javára határozott. Így a 2021. október 25-i (179/2021, ES:TC:2021:179) és a 2022. július 11-i ítéletében (91/2022, ES:TC:2022:91) az Iveco, S.p.A. hatékony jogorvoslati kérelemre való jogának megsértését állapította meg, mivel az eljárási iratokat részére – mint alperes fél – nem a társaság olaszországi székhelyén kézbesítették, hanem arra Spanyolországban, a leányvállalatának vagy a spanyol bíróságok előtt eljáró képviselőjének címén tettek kísérletet.
- 18 A Bíróság ítélkezési gyakorlatában, különösen a 2021. október 6-i ítéletében (C-882/19) hangsúlyozta az EUMSZ 101. cikk hatékony érvényesülésének (lásd 34–37. pont), valamint a „vállalkozás” és a „piaci magatartás egységessége” fogalmak jelentőségét a versenyjog vállalkozáscsoportokra való alkalmazása szempontjából (lásd a 39., 41. és 43. pontot). A Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a csoport anyavállalatának betudható jogsértő magatartás károsultja bizonyos körülmények között (lásd az 51. és 52. pontot), nevezetesen ha a két társaság gazdasági egységet alkot, kérheti a leányvállalat felelősségének megállapítását.
- 19 Másfelől a Bíróság a C-354/15. sz. ügyben hozott ítéletében a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok más tagállamokba

történő kézbesítésére vonatkozó rendszer értelmezéséről a Charta 47. cikkére tekintettel kimondta, hogy az 1393/2007/EK rendelet célja, hogy „minden egyes konkrét esetben biztosítva legyen a megfelelő egyensúly a felperes és az irat címzettje, az alperes érdekei között, az eljárási iratok továbbításának hatékonyságára és gyorsaságára irányuló célkitűzések és az ezen iratok címzettjei védelemhez való jogának megfelelő tiszteletben tartására irányuló követelmény összehangolása által, [mégpedig többek között a szóban forgó iratok valódi és tényleges átvételének biztosítása révén].” (72. pont).

- 20 Hasonlóképpen, a C-519/13. sz. ügyben hozott ítéletében a Bíróság megállapította, hogy „a bírósági eljárások meggyorsítás[ának] és hatékonyabbá tétel[ének], illetve a gondos igazságszolgáltatás biztosítás[ának]” az 1393/2007 rendelet által kitűzött célja nem járhat „a címzettek védelemhez való jogának bármilyen módon történő gyengítésével, amely jog az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkének második bekezdése, és [...] az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről szóló európai egyezmény 6. cikkének (1) bekezdése által biztosított, a tisztességes eljáráshoz való jogból vezethető le”, és a nemzeti bíróságnak ezért „minden esetben ügyelnie kell arra, hogy az érintett felek jogai kiegyenlített módon részesüljenek védelemben, egyensúlyban tartva a felperes érdekében álló kézbesítés hatékonyságára és gyorsaságára irányuló célkitűzést és az alperesnek biztosított, védelemhez való jog tényleges tiszteletben tartását” (24., 30–33. és 43. pont).
- 21 Végül a C-399/11. sz. ügyben hozott ítéletében a Bíróság úgy határozott, hogy „a Charta [...] lehetővé teszi a tagállam számára, hogy az alapvető jogoknak az alkotmánya által biztosított védelmi szintjét alkalmazza, ha ez a szint magasabb, mint ami a Chartából következik, és adott esetben [mellőzze] az uniós jogi rendelkezések alkalmazását”.
- 22 Az Emberi Jogok Európai Bírósága az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény 6. cikkének – amelynek a Charta 47. cikke felel meg – értelmezése során megállapította, hogy az igazságszolgáltatás hatékony igénybevétele nem korlátozódhat pusztán „elméleti vagy látszatjellegű” jogorvoslatra. Lásd az 1997. március 19-i Hornsby kontra Görögország ítélet (CE:ECHR:1997:0319JUD001835791) 40. és 41. §-át, valamint a Del Sol kontra Franciaország ítélet (CE:ECHR:2002:0226JUD004680099) 21. §-át.
- 23 A kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak azzal kapcsolatban, hogy az EUMSZ 101. cikkel összefüggésben lehetséges-e a Charta 47. cikkének olyan értelmezése, amely alapján jogszerűnek tekinthető az eljárási iratoknak az alperes anyavállalat részére a spanyolországi leányvállalata székhelyén történő kézbesítése, amennyiben elfogadták a versenyjog értelmében vett gazdasági egység fennállását. Egyrészt a keresetlevélnek és a terjedelmes kiegészítő iratoknak egy másik nyelvre történő lefordítására vonatkozó előírás – és az ebből fakadó költségek –, valamint a szükséges nemzetközi igazságügyi együttműködéssel járó időbeli elhúzóadás miatt sérülhet a tehergépjármű-kartell által érintett személyek hatékony jogorvoslatához való joga, mivel az túl nagy

terhet jelent számukra, továbbá csökkenhet az EUMSZ 101. cikk hatékony érvényesülése. Másrészt, tekintettel az ilyen típusú kártérítési perek költségmegosztási mechanizmusára, nem garantált, hogy a felperes felmerült eljárási költségei minden esetben megtérítésre kerülnek, mivel előfordulhat, hogy követeléseinek nem teljes egészében, így a költségek viselésére történő kötelezés nélkül adnak helyt. A 2014/104 irányelv 17. cikkének (1) bekezdése ugyanis előírja a kár hozzávetőleges felbecslését (lásd e tekintetben a Bíróság előtt folyamatban lévő C-312/21. sz. ügyben benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmet).

- 24 Meg kell jegyezni továbbá, hogy az anyavállalatok részére egy másik tagállamban található társasági székhelyükön történő kézbesítés nem feltétlenül jelent az anyavállalatok számára lényeges előnyt. Bizonyos mértékig ugyanis nyelvi és iratkezelési szempontból jobban szervezett védelemben részesülhetnek a leányvállalat székhelye szerinti országban, Spanyolországban letelepedett ügyvédi irodák révén. A tét tehát a felperes és az alperes hatékony jogorvoslathoz való joga közötti egyensúly, tekintettel az egyes feleket érintő eljárási cselekmények tényleges hatékonyságára. Továbbá, mivel a Bíróság ítélezési gyakorlata megállapította, hogy a versenyjog megsértésével érintett személy a leányvállalat ellen is benyújthatja a keresetét, és a leányvállalatot – amennyiben a gazdasági egység fennállása nem vitatott – el lehet ítélni az anyavállalat jogsértő magatartása miatt, logikusnak tűnik, hogy a leányvállalat átveheti a közvetlenül az anyavállalat ellen indított peres eljárás iratait.
- 25 A kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak a Charta 53. cikkének értelmezésével kapcsolatban az anyavállalat, jelen esetben az AB VOLVO hatékony jogorvoslathoz való joga és a tehergépjármű-kartell magatartása miatt károsult fél hatékony jogorvoslathoz való joga közötti mérlegelés, valamint az EUMSZ 101. cikk hatékony érvényesülésének megvalósulása vonatkozásában. Az uniós jog lehetséges eltérő értelmezései nem kizárólag a spanyol bíróságokon fordulnak elő, hanem más tagállamok bíróságait is érinthetik, mivel ezen értelmezések olyan külföldi ítéletek végrehajtására irányuló kérelmeket eredményezhetnek, amelyeket azért hoztak az alperes távollétében, mert az eljárási iratokat nem annak saját székhelyén kézbesítették, és amelyek adott esetben az 1215/2012/EU rendelet 45. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti megtagadási ok megállapítását vonják maguk után. Ha a kérdést előterjesztő bíróságnak helyt kellene adnia az AB VOLVO által kérelmezett felülvizsgálatnak, az az elmarasztaló ítélet hatályon kívül helyezéséhez vezetne, az eljárást pedig újra kellene kezdeni, ami azt jelenti, hogy a keresetlevelet és a kiegészítő iratokat le kellene fordítani az alperes nyelvére, és meg kellene küldeni az alperes székhelye szerinti tagállamba.